

תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות ובישובי "עוטף רצועת עזה"
לשנת 2013 – תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם,

בהמשך להחלטות הממשלה מספר 5207 מיום 4.11.2012 ומס' 1185 מיום 3.1.2010, להעניק סיוע נוסף באזור עוטף רצועת עזה, כדלקמן:

1. לתקן את סעיף 5 בהחלטת הממשלה מס' 5207 מיום 4.11.2012 (להלן: "ההחלטה"), שעניינו מתן מענק מיוחד לרשויות המקומיות למימון הוצאות הנובעות מהמצב הביטחוני והשלכותיו, באופן שבנוסף על הסכומים הנקובים בו, יעביר משרד הפנים למועצות האזוריות שלהלן סיוע כספי חד פעמי נוסף, כדלקמן:

א. המועצה האזורית שער הנגב סך של 7 מלש"ח;

ב. המועצה האזורית אשכול סך של 2.2 מלש"ח;

ג. המועצה האזורית שדות נגב סך של 2.2 מלש"ח.

2. לצורך מימון סיוע זה, יעביר משרד האוצר למשרד הפנים, סך של 11.4 מלש"ח, כתקציב תוספתי ייעודי, וזאת לא יאוחר מיום 30.4.2013 או בתוך 30 יום ממועד אישור תקציב המדינה לשנת 2013, המאוחר מבין השניים. העברת התקציב ממשרד הפנים למועצות האזוריות תיעשה עם העברת המימון ממשרד האוצר למשרד הפנים, כאמור.

הנימוקים בהחלטת ממשלה מספר 5207 הנ"ל, כמתבקש מהוראות פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 – 2010), התשס"ט – 2009, בעינם עומדים.

דברי הסבר

רקע כללי

במהלך השנים האחרונות הפעילה הממשלה מספר תוכניות סיוע לקידום ולחיזוק הישובים סביב רצועת עזה; זאת, במטרה לחזק את החוסן האזרחי של האזור המהווה, מרכיב מרכזי בחוסן הלאומי. בין השנים 2004-2012 הקצתה הממשלה כ- 2 מיליארד ש"ח בקירוב, לחיזוק האזור. השקעה זו אפשרה ליישובים באזור לפתח ולהקים בתי ספר וגני ילדים; לשקם ולהקים תשתיות מים וביוב; לתגבר את מערך שירותי הרווחה; להעניק שירותים פסיכו-סוציאליים לאוכלוסיה; לעודד מעסיקים באזור; להקים ולהפעיל מעונות יום; לסייע כלכלית לאוכלוסיה ולמועצות באמצעות הטבות מס וארנונה; להקים ולהפעיל מתקני תרבות וספורט; לתגבר את שירותי הרפואה באזור; למגן המיגון מבני מגורים ומוסדות חינוך; ולהוציא לפועל שורה ארוכה של פעולות נוספות לטובת חיזוק האזור.

בהחלטת ממשלה מספר 5207 מיום 4.11.2012, החליטה הממשלה להמשיך ולחזק את החוסן האזרחי בשדרות וביישובי עוטף עזה גם בשנת 2013. כפי שצוין בהחלטה, שגרת החירום השוררת באזור, מצריכה מתן מענה ייחודי ושונה לתושבים מצד רשויות המדינה והרשויות המקומיות. בהתאם לכך נקבעה בהחלטה חבילת סיוע לתושבי האזור שעיקרה: זיכוי מס; הנחה בארנונה למגורים, ובארנונה לתעשייה, למסחר, לשירותים, למשרדים, למלאכה ולחקלאות; מתן תמיכה נפשית וקהילתית לאוכלוסיה; סיוע כלכלי לרשויות המקומיות לצורך כיסוי הוצאות מיוחדות הנובעות מהמצב הביטחוני (סעיף 5 להחלטה); עידוד תעסוקה וסבסוד מעונות יום; סיוע בהפעלת מערכי חירום רפואיים; פטור מדמי חכירה ומתן עדיפות בהקצאת היתרים להעסקת עובדים זרים לחקלאים.

בהחלטת ממשלה מספר 1185 מיום 3.1.2010, תקצבה הממשלה בניית מעונות יום ממוגנים חדשים ביישובי עוטף עזה בסך כולל של 14.2 מלש"ח, כאשר התנאים לפיהם ניתן המימון לצורך בניית המעונות נקבעו על ידי משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, בהוראות מנכ"ל שפורסמו בתאריך 28.2.2011. במהלך שלבי התכנון והבניה של מעונות היום, התברר כי התקציב שנקבע בהחלטה 1185, והתבסס על הערכות ראשוניות של עלויות הבניה, לא תאם את העלויות בפועל. הפער התקציבי שנוצר לא איפשר לחלק מהמועצות להשלים את בניית מעונות היום הממוגנים או הכניס את חלקן לגירעונות לצורך מימון פערי התקצוב.

לאור האמור לעיל, ובהמשך להחלטות ממשלה מספר 1185 ומספר 5207, ולאור פערי התקצוב בבניית מעונות יום ממוגנים מוצע להגדיל את המענק הניתן כאמור בסעיף 5 להחלטה מס' 5207 בסכום הפערים בין התקצוב המקורי לבין העלות בפועל כפי שאמד אותם משרד התמ"ת ביחס לכל רשות מקומית, כדלקמן - למועצה אזורית שער הנגב בסך של 7 מלש"ח; למועצה אזורית אשכול בסך של 2.2 מלש"ח ולמועצה אזורית שדות נגב בסך של 2.2 מלש"ח. לצורך מימון סיוע זה יעביר משרד האוצר למשרד הפנים סך של 11.4 מלש"ח, כתקציב תוספתי ייעודי, וזאת לא יאוחר מיום 30.4.2013 או בתוך 30 יום ממועד אישור תקציב המדינה לשנת 2013 (המאוחר מבין שניהם).

הנימוקים בהחלטת ממשלה מספר 5207, כמתבקש מהוראות פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 – 2010), התשס"ט – 2009, בעינם עומדים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

חיזוק החוסן של התושבים והרשויות באזור עוטף עזה המתבטא, בין השאר, בחיזוק הכלכלה המקומית, תמיכה חברתית בתושבי האזור, פעולות בתחום איכות הסביבה וחיזוק השלטון המקומי באזור.

תקציב

כמפורט בגוף ההחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

משרד האוצר – טרם התקבלה עמדתו

משרד הפנים – תומך

משרד התמ"ת – תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

מספר 5207 מיום 4.11.2012 (חיזוק החוסן האזרחי לשנת 2013)

מספר 1185 מיום 3.1.2010 (חיזוק החוסן האזרחי לשנת 2010)

מספר 1060 מיום 13.12.2009 (הגדרת יישובים ואזורים כבעלי עדיפות לאומית)

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי

סיווג משני:

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"ט בחשון התשע"ג
14 בנובמבר 2012

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ט חשוון, תשע"ג

14 נובמבר, 2012

מזהה מל"י: D331508

חוות דעת משפטית הנלווית להצעה להחלטת ממשלה

נושא הצעת ההחלטה: תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי עוטף רצועת עזה לשנת 2013 – תיקון סעיף 5 להחלטת ממשלה מס' 5207 מיום 4.11.2012

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. ביום 4.11.2012 התקבלה החלטת הממשלה מס' 5027, שעניינה תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי עוטף רצועת עזה לשנת 2013 (להלן – החלטה 5027). בהחלטה נקבעה תוכנית סיוע לשדרות וליישובי עוטף רצועת עזה, כפי שהוגדרו בה, בתחום החוסן האזרחי, זאת לאור המצב הביטחוני השורר באזור עוטף עזה ומאפייני האוכלוסיה והאזור הייחודיים, אשר אינם מתקיימים באזורים אחרים במדינת ישראל, לרבות באזורי עדיפות לאומית אחרים.
2. החלטה 5027 התקבלה בהתאם להוראותיו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט - 2009 (להלן – "החוק") הקובע כי הממשלה רשאית להחליט כי אזור מסוים או יישוב מסוים הוא בעל עדיפות לאומית וליתן לו הטבות.
3. החלטה 5027 היא חלק מרצף החלטות שעניינן מתן עדיפות לאומית לשדרות וליישובי עוטף רצועת עזה בשנים האחרונות. במסגרת זו התקבלה ביום 3.1.2010 החלטת ממשלה מס' 1185, שקבעה את תוכנית הסיוע לשנת 2010 (להלן – החלטה 1185). בסעיף 8(א) להחלטה 1185 נקבע כי משרדי התעשייה, המסחר והתעסוקה והבינוי והשיכון יממנו בניית מעונות יום ממוגנים חדשים ביישובי עוטף עזה, בסך כולל של 14.2 מלש"ח, כאשר התנאים לפיהם יינתן המימון לצורך בניית מעונות יום ממוגנים חדשים ייקבעו על ידי משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, בהתאם למקובל ביחס לסיוע מסוג זה. הדבר נעשה בהוראת מנכ"ל משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה שפורסמה ביום 28.2.2011.
- כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, במהלך שלבי התכנון והבניה של מעונות היום, התברר כי התקציב שנקבע בהחלטה 1185, והתבסס על הערכות ראשוניות של עלויות הבניה, לא תאם את העלויות בפועל. בשלושת המועצות האזוריות אשר קיבלו תקציבים להקמת מעונות יום ממוגנים בעקבות הוראת מנכ"ל משרד התמ"ת (מועצה אזורית שער הנגב, מועצה אזורית שדות נגב ומועצה אזורית אשכול) נוצר פער התקציבי, שלא איפשר להשלים את בניית מעונות היום הממוגנים בחלק מהמקומות, והכניס חלק מהמועצות לגירעונות לצורך מימון פערי התקצוב.
4. אחד מכלי הסיוע שנכללו בהחלטה 5027, כמפורט בסעיף 5 בה, הוא מענק מיוחד לרשויות המקומיות למימון הוצאות הנובעות מהמצב הביטחוני והשלכותיו. כעת מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהגדיל את המענק המיוחד הניתן לשלושת המועצות האזוריות המדוברות. הגידול המוצע במענק לכל אחת מן הרשויות המקומיות הנ"ל הוא בסכום הפער בין התקצוב המקורי לבין העלות בפועל. כפי שנמסר לנו, קבלת החלטת ממשלה בדבר התקצוב האמור במועד זה היא בעלת משמעות להתנהלות של הרשויות הנוגעות בדבר, גם אם העברת התקציב בפועל תעשה רק לאחר אישורו של תקציב המדינה.
5. בהצעת ההחלטה מובהר כי הנימוקים והנתונים התומכים לקביעתו של האזור כאזור עדיפות לאומית כנדרש בסעיף 151 לחוק, הם כאמור בהחלטה 5027, אשר התקבלה לפני שבועיים בלבד, ואכן כללה את הנימוקים והנתונים התומכים בקביעתו של האזור כבעל עדיפות לאומית, כמתחייב מהחוק.

6. סעיף 152 לחוק קובע עוד כי הממשלה רשאית להחליט על מתן הטבות לאזור עדיפות לאומית בתחומי הפעילות השונים של הממשלה, וכי הממשלה מוסמכת להחליט בדבר סוג ההטבות שיינתנו לאותו אזור, הדרכים או האמצעים למתן ההטבות, התקופה שבה יינתנו ההטבות ואמות המידה לנתינתן, והכל באופן ההולם את נסיבות העניין. המענק המיוחד לרשויות המקומיות לפי סעיף 5 להחלטה 5027 ניתן, כאמור, כדי לסייע לרשויות המקומיות במימון הוצאות הנובעות מהמצב הביטחוני והשלכותיו, והוא בזיקה ישירה לתכלית תוכנית הסיוע והנמקותיה. שיעור המענק המקורי בסעיף 5 להחלטה 5027 היה זהה לזה שנקבע בהחלטה מס' 4059 מיום 1.1.2012 שקבעה את תוכנית הסיוע לשנת 2012 (יוער כי במהלך שנת 2012 הוגדל המענק לכל אחת מן הרשויות המקומיות במליון ₪, כאמור בהחלטת ממשלה מס' 4845 מיום 1.7.2012).

הגידול במענק המוצע כעת הוא בשיעור הפער בתקצוב בנייתם של מעונות היום הממוגנים, קרי מדובר בגידול בגין הוצאה בתחום המיגוני, שהוא בזיקה למצב הביטחוני (במאמר מוסגר יוער כי החלטה שעניינה מיגון מוסדות חינוך באופן ישיר יכולה היתה לכתחילה להתקבל גם שלא במסגרת קביעת עדיפות לאומית, זאת בהתאם לסעיף 160(2) לחוק).

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה מובאת לאישור הממשלה לאחר שהתקבל בכנסת חוק התפזרות הכנסת השמונה עשרה, התשע"ג-2012, ובעת שהממשלה מכהנת כממשלה יוצאת. פסיקת בית המשפט העליון והנחיות היועץ המשפטי לממשלה מחייבות איפוק בקבלת החלטות בתקופה זו. זהירות יתרה נדרשת, מטבע הדברים, בהחלטות שעניינן מתן עדיפות לאומית ליישוב או לאזור והענקת הטבות בתחומם.

כאמור בחוות הדעת המשפטית שהוכנה לקראת קבלת החלטה 5027, תוכנית הסיוע לשנת 2013 מהווה המשך ישיר לסדרה ארוכה של החלטות אשר מכוחן הופעלה תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי ביישובי עוטף עזה כבר משנת 2004, כאשר נוכח הנסיבות הביטחוניות העדכניות יש חשיבות להמשך ההשקעה הממשלתית בחוסן האזרחי של יישובי עוטף עזה, ולהבטחת רציפות הסיוע לאזור. בין השיקולים לאישור ההחלטה בתקופת בחירות נזכרה העובדה שההטבות שנכללו בהחלטה 5027 במקור ניתנו באותה מתכונת גם בשנת 2012. הגדלת המענק לשלוש מן הרשויות המקומיות כפי שמוצע כעת אמנם מהווה שינוי אל מול השנה שעברה, אולם נוכח הנסיבות והנימוקים המפורטים לעיל, ובפרט הזיקה הישירה של תוספת התקצוב להוצאות הנובעות מן המצב הביטחוני, אנו סבורים כי אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה גם בעת הזו.

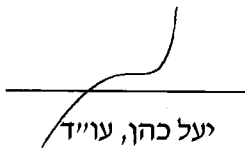
לאור כל האמור, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה להערות היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה הרלוונטיים רק ביום 14.11.2012 בשעות הבוקר. הערות היועץ המשפטי של משרד הפנים הוטמעו בנוסח ההצעה. הלשכה המשפטית של המשרד התמ"ת מסרה כי אין לה הערות בהיבטים המשפטיים. בשל קוצר הזמנים, עמדת היועץ המשפטי לאוצר, ככל שתתבקש, תוצג בישיבת הממשלה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לאור כל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 5207 של הממשלה מיום 04.11.2012.

תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף עזה" לשנת

2013

מחליטים,

בהמשך להחלטות הממשלה מספר 4845 מיום 1.7.2012, מספר 4460 מיום 22.3.2012, מספר 4059 מיום 1.1.2012, מספר 2766 מיום 27.1.2011, מספר 2664 מיום 2.1.2011, מספר 1185 מיום 3.1.2010, מספר 2902 מיום 6.1.2008, מספר 746 מיום 27.11.2006, מספר 561 מיום 14.9.2006 ומספר 2173 מיום 4.7.2004, ובמטרה להמשיך ולחזק את החוסן האזרחי בשדרות וביישובי עוטף רצועת עזה, הממשיכים לחיות תחת איום ביטחוני מתמיד, הכולל ירי תלול מסלול ואיום חדירה ליישובים, לאשר תוכנית סיוע לתושבים ולרשויות המקומיות ביישובי עוטף עזה לשנת 2013, כדלקמן:

1. הגדרת האזור

יישובי עוטף עזה, לעניין החלטה זו, הם אזור שדרות רבתי והיישובים במועצות האזוריות אשכול, חוף אשקלון, שדות נגב ושער הנגב אשר נקבעו בהחלטות ממשלה: מס' 4460 מיום 22.3.2012, מס' 2766 מיום 27.1.2011, מס' 2341 מיום 1.8.2004, מס' 2704 מיום 14.11.2004, מס' 2173 מיום 4.7.2004, מס' 1708 מיום 27.5.2007, מס' 3493 מיום 15.5.2008 ומס' 1470 מיום 25.3.2007 (להלן: "יישובי עוטף עזה").

2. מיסוי

הממשלה רושמת לפנייה את הודעת שר האוצר, כי השתמש בסמכותו על פי סעיף 7(ו) לחוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), התשס"ז-2007 (להלן: החוק); ופנה לוועדת הכספים של הכנסת בבקשה להאריך את תחולת סעיף 11 וחלק ב' לתוספת הראשונה לפקודת מס הכנסה, כניסוחן בסעיף 5 (ב) לחוק, לשנה

נוספת, כך שמי שהיה תושב ישובי עוטף עזה, כפי שהוגדרו בחוק ובצו סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), התשס"ח-2007, שהותקן מכוחו, יהיה זכאי, בשנת המס 2013, לזיכוי מס בשיעור 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לסכום של 233,400 ש"ח (בערכי שנת 2012; הסכום יעודכן בתחילת שנת 2013, בהתאם להוראות פקודת מס הכנסה).

3. פטור מדמי חכירה

- א. להטיל על שר הבינוי והשיכון להביא לדיון במועצת מקרקעי ישראל, עד ליום 31.1.2013, בקשה להארכת תוקף הפטור מתשלום דמי חכירה ביישובי עוטף עזה, לשנה נוספת, החל מיום 1.1.2013 ועד ליום 31.12.2013.
- ב. להטיל על שר האוצר לאשר, בתוך 45 יום ממועד הדיון במועצת מקרקעי ישראל, את החלטת המועצה, ככל שתתקבל, כאמור בסעיף 3(א) לעיל.

4. ארנונה

- א. להטיל על שר הפנים להעניק בשנת 2013, ביישובי עוטף עזה, הנחה בשיעור 30% בשיעורי הארנונה למגורים, ו-24% בשיעורי הארנונה לתעשייה, למסחר, לשירותים, למשרדים, למלאכה ולחקלאות. בהתאם לכך, להטיל על שר הפנים לפעול להארכת תוקף תקנה 33 לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993, לשנת הכספים 2013.
- ב. משרד הפנים יעביר לרשויות המקומיות מענק מיוחד למימון הנחות הארנונה הקבועות בסעיף קטן 4(א) לעיל, כנגד גביית הארנונה בפועל. משרד האוצר ישפה את משרד הפנים בסך המענק המיוחד שיעביר משרד הפנים לרשויות, כאמור.

5. מענק מיוחד לרשות המקומית

- להטיל על משרד הפנים להקצות בשנת 2013, מתקציבו, מענק מיוחד לעיריית שדרות ולמועצות האזוריות שבתחומן מצויים ישובי עוטף עזה, למימון הוצאות הנובעות מהמצב הביטחוני והשלכותיו, כדלקמן:
- א. לעיריית שדרות - 8 מיליון ש"ח;
- ב. לארבע המועצות: אשכול, שער הנגב, שדות נגב וחוף אשקלון - 5 מלש"ח בחלוקה שווה בין המועצות;

מזכירות הממשלה

	הבריאות	רה"מ	והגליל	
הצבת 2 נט"נים בשדרות	1.5	0.5	1	
הצבת נט"ן במ.א. אשכול	1		1	
הפעלת מוקד רפואי לילי ותגבור התחנה לבריאות הנפש בשדרות	0.5	0.5		
סה"כ	3	0.5	2	

משרדי הממשלה יעבירו לתקציב משרד הבריאות את חלקם התקציבי כאמור בסעיף זה לא יאוחר מיום 30.4.2013 או בתוך 30 יום ממועד אישור תקציב המדינה לשנת 2013, כמאוחר מביניהם.

9. רווחה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים ימשיך לתגבר את הפעילות הקהילתית לאוכלוסיות רווחה ביישובי עוטף עזה בשנת 2013, בהיקף של 300 אלש"ח, מתקציבו.

10. שירותי דת

להאריך את תוקף ביצוע סעיף 11 בהחלטת הממשלה מספר 1185 מיום 3.1.2010 עד לסוף שנת 2013.

11. חקלאות

להנחות את הממונה, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, להקצות לחקלאים המעבדים שטחים חקלאיים המצויים באזור עוטף עזה, וביחס לשטחים אלה בלבד, תוספת של עד 15% עובדים זרים, וזאת בגין השטחים המעובדים על ידם באזור עוטף עזה. הקצאה כאמור לא תעלה על הזכאות הנורמטיבית של כל חקלאי. מובהר כי תוספת זו תינתן במסגרת מכסת ההיתרים המירבית עליה החליטה הממשלה.

12. יישום

אם משרד ממשלתי לא יעביר תקציבים, בהתאם לקבוע בהחלטה זו, בתוך 60 יום מהמועד הרלוונטי, ובאין מועד כזה בתוך 60 יום ממועד אישור תקציב המדינה לשנת 2013, ובכפוף לשיקול דעתו הבלעדי של מנכ"ל משרד ראש הממשלה ולהוראות כל דין, יעביר הממונה על התקציבים במשרד האוצר את המקורות שנקבעו בהחלטה זו

על האזור.

על פי המידע העדכני שנמסר ממערכת הביטחון, ומבלי להקל ראש באף אירוע בודד כשלעצמו, רובם המכריע של מקרי הירי תלול המסלול מאזור עזה ממשיכים להיות מכוונים ליישובים הנמצאים בטווח המוגדר בהחלטה זו, כאשר הירי לטווחים החורגים מהאזור המוגדר בהחלטה זו אינו מתאפיין באותה הפרעה יסודית וקבועה לשגרת החיים האזרחית.

שגרת החירום המתוארת מצריכה מתן מענה ייחודי ושונה לתושבי האזור מצד רשויות המדינה והרשויות המקומיות, שכן לירי הרקטות במשך תקופה כה ארוכה השלכות משמעותיות הכוללות, בין השאר:

השפעות פסיכולוגיות – סוציאליות

מתחילת שנת 2012 ועד לחודש ספטמבר, טיפלו מרכזי החוסן באזור בכ-900 בני אדם בטיפול פרטני ומשפחתי, כ-60% מתוכם ילדים ונוער. בנוסף, טיפלו מרכזי החוסן בשנת 2012 בלמעלה מ-6,000 תושבים, במסגרת קבוצות טיפוליות, הכשרות וסדנאות היערכות לחירום.

הוצאות מיוחדות הנובעות מהמצב הביטחוני

הרשויות המקומיות באזור עוטף עזה נושאות בעלויות כספיות ייחודיות שמקורן במצב הביטחוני השורר באזור. בכלל זה, הוצאות מיוחדות לטובת שירותי אבטחה והסעות לבתי ספר, הוצאות בגין אבטחה ישובית, תחזוקה מתמדת של מקלטים, הפעלת מוקדי חירום ומתן סיוע לתושבים בעת הפעלת התרעות "צבע אדום" וכיוצא בזה.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 1185 של הממשלה מיום 03.01.2010.

תכנית לחיזוק החוסן האזרחי לשדרות 85 עוטף עוטף

רצועת עזה" לשנת 2010

מ ח ל י ט י ם (ברוב קולות בעד; 4 קולות נגד) :-

א. מ ב ו א

בשל המצב הביטחוני הייחודי באזור שדרות וביישובי עוטף רצועת עזה ומתוך מדיניות לפיתוח ארוך טווח ומינוף האזור, לאשר תכנית סיוע משלימה לעיר שדרות וליישובי עוטף עזה לשנת 2010.

על אף השיפור המשמעותי במצב הביטחוני שחל מאז מבצע "עופרת יצוקה", יש להמשיך ולחזק את היישובים מתוך מגמה לייצבם ולאפשר הגברת החוסן האזרחי והחברתי ושיפור יכולת ההתמודדות של הרשויות והתושבים. זאת, תוך שינוי מאזן ההשקעות הממשלתיות באזור שדרות ויישובי עוטף עזה - מהשקעה בתקציבים שוטפים להשקעה בתשתיות ובפיתוח האזור.

תכנית הסיוע המשלימה שלהלן מתווספת לתוכניות הממשלה שמבוצעות בהתאם להחלטות הממשלה מספר 746 מיום 27.11.2006, מספר 561 מיום 14.9.2006, מספר 228 מיום 1.5.2003, מספר 2173 מיום 4.7.2004 ומספר 2633 מיום 24.10.2004, לתכנית למיגון מוסדות חינוך המבוצעת בהתאם להחלטת הממשלה מספר 219 מיום 02.07.2006, לסיוע המיידי המיוחד הניתן בהתאם להחלטת הממשלה מספר 154 מיום 18.06.2006 והחלטות הממשלה למיגון בתי מגורים מספר 3192 מיום 24.2.2008 ומספר 4316 מיום 7.12.2008.

ב. הגדרת האזור

יישובי עוטף עזה, לעניין החלטה זו, הם העיר שדרות והישובים במועצות האזוריות אשכול, חוף

מזכירות הממשלה

אשקלון, שדות נגב ושער הנגב אשר נקבעו בהחלטת הממשלה מספר 2341 מיום 1.8.2004 ובהחלטת הממשלה מספר 2704 מיום 14.11.2004 (להלן - "ישובי עוטף עזה").

ג. תוקף ההחלטה הינו עד ליום 31.12.2010.

ד. פירוט התכנית

1. רשות המסים

להטיל על שר האוצר להאריך את תוקף הוראת השעה מכח סעיף 11 לפקודת מס הכנסה באופן שלפיו מי שהיה תושב שדרות וישובי עוטף עזה במשך כל שנת המס, יהיה זכאי לזיכוי ממס בשיעור של 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לסכום של 222,486 ש"ח, בשנת הכספים 2010.

2. פטור מדמי חכירה - מנהל מקרקעי ישראל

להטיל על שר האוצר לאשר את החלטת מועצת מקרקעי ישראל מספר 277 מיום 28.12.09 בדבר הארכת תוקף החלטות המועצה שעניינן מתן פטור מדמי חכירה בשדרות וביישובי עוטף עזה, עד ליום 31.12.2010.

3. ארנונה ומענק מיוחד

א. בהמשך לסעיף 6(א) להחלטת ממשלה מספר 561, להעניק הנחות בארנונה למגורים, לתעשיה, למשרדים, לשירותים, למסחר, למלאכה ולחקלאות לתושבי יישובי עוטף עזה וכן למפעלים ולעסקים הפועלים ביישובי עוטף עזה. במטרה להעביר את משקל ההשקעות הממשלתיות מתקציבים שוטפים לתקציבי פיתוח והשקעות בתשתיות, להחיל מתווה הדרגתי של הפחתה בסיוע בארנונה, כדלקמן:

שנה	הנחות לתושבים	הנחות למפעלים	ולעסקים	עלות כוללת
2010	35%	30%	25	מלש"ח

ב. שר הפנים יפעל לתקן את סעיף 3(א) וסעיף 3(ב) לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה

מזכירות הממשלה

מארנונה), התשנ"ג 1993 - בהתאם לקבוע בסעיף א' לעיל.

ג. משרד הפנים יעביר לרשויות את המענק המיוחד למימון ההנחות, כנגד גביית הארנונה בפועל.

ד. משרד האוצר יעביר למשרד הפנים את סך המענק שהועבר על ידי משרד הפנים כנגד גביית הארנונה בפועל לשנת 2010, אך לא יותר מהסכומים המופיעים בטבלה לעיל, לשם שיפוי בגין ההנחות בארנונה.

ה. משרד הפנים יקצה מתקציב המשרד לעיריית שדרות ולמועצות האזוריות מענק למימון ההוצאות המיוחדות הנובעות מהמצב הביטחוני והשלכותיו, כדלקמן:

לעיריית שדרות - 9 מיליון ש"ח בשנת 2010.
למועצות האזוריות 6 - מיליון ש"ח בשנת 2010, בחלוקה שווה. המענק המיוחד יינתן מבלי לפגוע במענק האיזון לתקופה הנדונה.

4. פעילות רווחה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים ימשיך להפעיל בשנת 2010 פעילות קהילתית לאוכלוסיות רווחה בשדרות וביושבי עוטף עזה, בעלות של 300 אלש"ח.

5. הפעלת מרכזי חוסן

א. משרד הבריאות ימשיך להפעיל בשנת 2010 את חמשת מרכזי החוסן בעיר שדרות ובמועצות האזוריות: שער הנגב, שדות נגב, חוף אשקלון ואשכול, המספקים שירותים פסיכו-סוציאליים לתושבי ישובי עוטף עזה, בהתאם לסעיף 3(א) בהחלטת ממשלה 746 מיום 27.11.2006, בהיקף פעילות דומה לשנת 2009, בחלוקה כדלקמן: 2.7 מלש"ח משרד הבריאות, 1.5 מלש"ח המשרד לענייני גימלאים, 1.0 מלש"ח משרד הרווחה והשירותים החברתיים והיתרה ממקורות חוץ ממשלתיים, בכפוף להוראות הדין. ככל שלא יגויס מלוא התקציב ממקורות חוץ ממשלתיים, התקצוב ייקבע על ידי משרד ראש הממשלה.

ב. יוקם צוות בינמשרדי בראשות משרד ראש הממשלה ובהשתתפות: משרד הבריאות, משרד

מזכירות הממשלה

הרשות והשירותים החברתיים, רשות חירום לאומית (רח"ל), משרד החינוך, המשרד לענייני הגמלאים, המוסד לביטוח לאומי ומשרד האוצר, לגיבוש המלצות באשר לאופן והיקף הפעלת מרכזי החוסן ליישובי עוטף עזה, החל משנת 2011.

6. מסלול תעסוקה ואזורי תעסוקה

א. להטיל על שר התעשייה המסחר והתעסוקה לתת עדיפות לשדרות וליישובי עוטף עזה במסלול תעסוקה בשנת 2010.

ב. משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה יממן השלמות פיתוח תשתיות באזור התעשייה בשדרות בסך 2 מלש"ח בשנת 2010.

7. שירותי בריאות לשעת חירום

א. המשרד לפיתוח הנגב והגליל ומשרד ראש הממשלה יעבירו למשרד הבריאות סך של 2.5 מלש"ח לשנת 2010 עבור הצבת שתי ניידות לטיפול נמרץ בשדרות וניידת נוספת במועצה האזורית אשכול.

ב. משרד הבריאות יקצה 0.5 מלש"ח להמשך תיגבור תחנה לבריאות הנפש בשדרות והפעלת מוקד רפואי לילי בשדרות בשנת 2010.

ג. תקצוב הסעיפים 7(א) ו-7(ב) שלעיל בשנת 2010 יתבצע כדלקמן:

נושא		נגב רה"מ בריאות
סה"כ		
גליל		

-		
הצבת 2 ניידות לטיפול	1	0.5
1.5		
נמרץ בשדרות		
הצבת ניידת במועצה	1	1
אזורית אשכול		
תגבור התחנה לבריאות		0.3
0.3		
הנפש בשדרות		

מזכירות הממשלה

0.2	הפעלת מוקד רפואי לילי
	0.2
	בשדרות
-	-----
	--
3	סה"כ
0.5	
0.5	
2	

8. מעונות יום ממוגנים

א. בשנת 2010 משרדי התעשייה, המסחר והתעסוקה והבינוי והשיכון יממנו בניית מעונות יום ממוגנים חדשים ביישובי עוטף עזה, בסך כולל של 14.2 מלש"ח, בחלוקה כדלקמן: משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה יעמיד סך של 11.36 מלש"ח ומשרד הבינוי והשיכון יעמיד סך של 2.84 מלש"ח. התנאים לפיהם יינתן המימון לצורך בניית מעונות יום ממוגנים חדשים ייקבעו על ידי משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, בהתאם למקובל ביחס לסיוע מסוג זה.

ב. בנוסף, משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה יקצה סך של 1.5 מלש"ח להשלמת השיפוץ ב-8 מעונות יום הממוגנים בשדרות. עיריית שדרות תשלים את תקציב עבודות השיפוץ בסך 500 אלש"ח.

9. מיגון מוסדות חינוך

בהמשך להחלטות הממשלה מספר 1528 מיום 1.4.2007, מס. 154 מיום 18.6.2006 ומספר 219 מיום 2.7.2006, להקצות סכום של 156.9 מלש"ח, לטובת פעולות מיגון מוסדות חינוך בשדרות וביישובי עוטף עזה בשנת 2010.

סכום כולל זה מורכב מהשלמת פערי מיגון לגני ילדים קיימים בסך 45 מיליון ש"ח, מבניית גני ילדים ממוגנים חדשים בהתאם לריבוי הטבעי בסך 9 מיליון ש"ח ומהשלמת בניית בתי ספר ממוגנים בסך 102.9 מיליון ש"ח. חלוקת התקצוב של הסכום הכולל בסך 156.9 מלש"ח תהיה כדלהלן: 52.3 מלש"ח, המהווים שליש מהסכום, יתוקצבו על ידי משרד החינוך; אופן תקצוב יתרת הסכום בסך 104.6 מלש"ח ממקורות אחרים, יסוכם תוך 14 יום ממועד החלטה זו על ידי ראש הממשלה.

10. המינהל לפיתוח תשתיות ביוב

המינהל לפיתוח תשתיות ביוב יתקצב סך של 51 מלש"ח בשנת 2010 עבור פיתוח תשתיות ביוב ביישובי עוטף עזה ושדרות - 60% מענק ו-40% הלוואה והכל בכפוף לעמידת הרשויות המקומיות בחוק תאגידי המים והביוב, התשס"א-2001, ובהוראות הממונה על התאגידים לרשויות החייבות בתאגוד.

11. המשרד לשירותי דת

להטיל על המשרד לשירותי דת להשלים את ביצוע סעיף 18(ב) להחלטת הממשלה מס. 746 מיום 27.11.2006 עבור המועצה האזורית שדות נגב באמצעות המועצה הדתית בתאום עם משרד ראש הממשלה, וכן להאריכו עד ליום 31.12.2010.

12. מכסות חלב לחקלאים

להסמיך את שר החקלאות ופיתוח הכפר להקצות תוספת מכסות חלב לשנת 2010 למשקי החלב ביישובי עוטף עזה מעבר להקצאת המכסות לכלל הענף במסגרת הגידול בצריכה לשנת 2010.

13. תאום ובקרה תקציבית

במידה שמשרד ממשלתי לא יעביר את התקציב בהתאם לקבוע בהחלטה זו תוך 60 יום ממועד ההחלטה, או עד מועד מוקדם יותר המתחייב על מנת לאפשר יישום סעיף כלשהו כפי שייקבע על ידי מנכ"ל משרד ראש הממשלה, הממונה על התקציבים יעביר את המקורות שנקבעו בהחלטה ישירות מתקציבי המשרד.

ה ע ר ה

בהתאם לפרק כ"ו בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009 - להלן השיקולים לקביעת ההטבות שנקבעו על-פי ההחלטה הנ"ל:

א. בהמשך להחלטת הממשלה מספר 1060 מיום 13.12.2009, שבה מוגדרים יישובי אזור שדרות ועוטף עזה כחלק מהיישובים הנכללים במפת אזורי

העדיפות הלאומית, מצאה הממשלה לנכון לנוכח המצב הביטחוני הייחודי, כמפורט להלן, השורר באזור ומאפייני האוכלוסיה והאזור הייחודיים, כמפורט להלן, אשר אינם מתקיימים באזורים אחרים במדינת ישראל, לרבות באזורי עדיפות לאומית אחרים, להעניק חבילת סיוע במסגרת תכנית לחיזוק החוסן האזרחי לשדרות ולישובי עוטף עזה.

ב. האמור לעיל עולה בקנה אחד עם סעיפי חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009-2010, פרק כו' סעיפים 151ב' (1) - המצב הביטחוני באזור או בישוב (2) - חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור בישוב ורמת השרותים בו) לפיכך מאשרת הממשלה את התכנית לחיזוק החוסן החברתי לשדרות ולישובי עוטף עזה, הכל לאור הנימוקים המפורטים להלן.

ג. במהלך תשע השנים האחרונות סובל אזור עוטף עזה מירי רקטות ופעולות איבה כלפי ישובי האזור ותושביו. מבצע "עופרת יצוקה", אליו יצא צה"ל במהלך חודש דצמבר 2008, הפחית באופן משמעותי את ירי הרקטות לתחום שטח ישראל בכלל ולישובי עוטף עזה בפרט. עם זאת, מעת לעת עדיין ישנם ירי רקטות ופעולות איבה כלפי אזור זה.

מצב ביטחוני ייחודי זה יצר שגרת חירום קשה בעוטף עזה, המשפיעה על התנהלותם ואורח חייהם היומיומי של תושבי עוטף עזה. בהמשך לכך, הצריכה שגרת חירום זו מתן מענה ייחודי ושונה לתושבי האזור מצד רשויות המדינה והרשויות המקומיות, המתבטא בסוג השירותים הייחודי, תדירותם וכן התנהלותן של הרשויות. יצוין, כי על אף הרגיעה היחסית במצב הביטחוני, ירי הרקטות במשך תקופה כה ארוכה לעבר ישובי עוטף עזה הינו בעל השלכות עמוקות וארוכות טווח שהשפעותיהן ניכרות עד היום וצפויות לבוא לידי ביטוי גם בעתיד.

השלכות אלה באות לידי ביטוי במשתנים רבים המשפיעים על מאפייניה של אוכלוסיית ישובי עוטף עזה, כפי שיפורט להלן.

ד. האוכלוסיה ביישובי עוטף עזה נותרת ברובה (באופן רשמי) יציבה. כלומר, אין גידול משמעותי במספרי התושבים. זאת, מבלי להתייחס למספר המשפחות, אשר אינן גרות בבתיהן, אך השאירו את כתובת המגורים שלהן ביישוב.

ה. השפעות פסיכולוגיות-סוציאליות:-

1. במהלך מבצע "עופרת יצוקה" בלבד ביישובי עוטף עזה:

342 תושבים קיבלו מענה ראשוני באתרי דחק

נייחים וניידים;

789 תושבים קיבלו סיוע מקצועי ממטפלי מרכזי החוסן במרכזים, במקלטים ובבתים;

מעל 120 צוותים מקצועיים והתנדבותיים השתתפו בפעילויות תמיכה וחיזוק של מרכז החוסן במהלך ומיד בתום המבצע;

עשרות צוותים קיבלו הכשרה וכלים לעבודה עם האוכלוסיה במצב חירום;

מאות תושבים, אנשי מקצוע ובעלי תפקידים השתתפו בפעילויות לחיזוק כושר ההתמודדות והעצמת החוסן במהלך המבצע.

2. במהלך החודשים פברואר עד דצמבר 2009:

מעל 1,200 תושבים קיבלו טיפול נפשי (מעל 60% ילדים ונוער), מתוכם: 739 תושבים השתתפו בטיפול נפשי פרטני;

למעלה מ-350 השתתפו בקבוצות טיפוליות;

למעלה מ-150 תושבים קיבלו ייעוץ פסיכיאטרי או מענה טיפולי אחר.

ו. על פי משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, המצב הביטחוני בשדרות מפריע לקיומם של חיי עבודה תקינים ומשפיע בהכרח על השתתפותן של נשים במקומות עבודה. מטרתן של ההטבות הניתנות בתכנית זו להקל ולסייע במקצת על מצבן של המשפחות בישובי עוטף עזה ולאפשר המשך פעילות סדירה של המשק ושיפור יכולת ההתמודדות של המשפחות בנטל הכלכלי, הנובע מן המצב הביטחוני המתמשך.

ז. הרשויות עצמן מתמודדות עם הוצאות ייחודיות לאזור, המתמשכות כבר במשך שנים ארוכות. בין היתר, נאלצות הרשויות לממן את כל הנוגע להיערכות החירום של היישובים - צוותי חירום יישוביים, הפעלת מוקד רפואי לילי ותחנה לבריאות הנפש ושתי ניידות לטיפול נמרץ בשדרות וניידת נוספת במועצה האזורית אשכול. כמו כן, אחראיות הרשויות על המוכנות המתמדת של המקלטים ועל עובדי העיריה להעניק את הסיוע והשרות לתושבים בעת הפעלת "צבע אדום". בנוסף על כך, לאור ירי הקסאמים נאלצות הרשויות לשאת בהוצאות לתיקון ליקויים, כבישים ושטחים ציבוריים שנפגעו מהרקטות עצמן. בשל כך, ניתן לראות, כי הוצאות הרשויות בעוטף עזה גדלו משמעותית, בין השנים 2006-2009: חוף אשקלון - גידול של 13.7 מלש"ח;

מזכירות הממשלה

שער הנגב - גידול של 8.6 מלש"ח; שדות נגב - 21.5 מלש"ח; אשכול - 18.3 מלש"ח; ושדרות - 9 מלש"ח.

ח. על הרשויות מוטלות הוצאות גדולות על שירותי הרווחה. ההערכה היא, כי השיעור הממוצע מסך התושבים ביישובי עוטף עזה המטופלים במסגרות שירותי הרווחה עומד על 30%.

ט. לשם חיזוק חוסנו של האזור לטווח ארוך, מחליטה הממשלה על שינוי מאזן ההשקעות הממשלתיות באזור שדרות ויישובי עוטף עזה - מהשקעה בתקציבים שוטפים להשקעה בתשתיות ובפיתוח האזור, לדוגמא, בניית מעונות יום ממוגנים חדשים, בתי ספר ממוגנים חדשים וגני ילדים ממוגנים חדשים. בנוסף, יצוין כי המצב המתואר לעיל הוביל לפגיעה מהותית בצמיחת היישובים ועל כן מחייב מענה ייחודי של הממשלה לפיתוח האזור. על מנת להתחיל ולקדם פיתוח ישובים יש צורך דחוף בשדרוג מערכות הביוב ביישובי עוטף עזה, כתנאי להרחבות יישוביות והשקעה בתשתיות הקיימות.

י. סעיפי התכנית מורכבים מתחומי פעילות שונים של הממשלה לשנת 2010. הסיוע המוצע במסגרת התכנית יש בו כדי להקל ולו במעט על ההוצאות ההכרחיות של הרשויות והתושבים, לצורך המשך שגרת חיי היישוב, התעסוקה, הלימודים והתיפקוד התקין של המשפחות ביישובי עוטף עזה.